

OBRAZY OKULTNÍCH PEČETÍ A SLOUPŮ

Nedospějeme však k pravému porozumění této věci, budeme-li při pozorování těchto tvarů vycházet jen z rozumového vysvětlení. Do těchto tvarů musíme nahlížet s uměleckým pocíťováním a hlavice na sebe nechat působit právě jako formu. Kdo na to nebude dbát, bude si myslet, že má před sebou pouze alegorie nebo v lepším případě symboly. Pak by nic nepochopil.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

%

P

EČEŤ I obsáhle znázorňuje celý pozemský vývoj člověka. Tuto, stejně jako jiné pečete této řady, lze v jistém smyslu také nalézt popsané ve „Zjevení sv. Jana“ (Apokalypsa). Neboť kdo je s to rozumět tomuto spisu v duchovnějším smyslu, nebude v něm spatřovat nic jiného než slovy daný popis toho, co na astrální pláni praobrazně vnímá „zřec“ jako vývoj lidstva. Takový člověk pak rozumí také prvním slovům tohoto spisu, která (přibližně správně reprodukována) znějí: *Zjevení Ježíše Krista, jež mu dal Bůh, aby svým služebníkům ukázal, jak se v krátkosti udá nutné dění; toto je sesláno ve z n a m e n í c h andělem Božím jeho služebníkovi Janovi. Ten dal podobu ‚slovu‘ Božímu a jeho zjevení skrze Ježíše Krista, tak, jak je zřel. Z n a m e n í*, která zřel, byla popsána tím, kdo zaznamenal „tajné zjevení“. U následujících pečetí si lze povšimnout, že jsou v mnoha ohledech podobná tomu, co je popisováno v Apokalypse, nikoli však docela. Neboť základem našich obrazů je duchovně vědecká metoda, která je sice v souladu se *všemi* tradicemi, ve své vlastní podobě se však, odpovídajíc moderním potřebám lidstva, vyvíjela od 14. století v oněch kruzích, které mají od té doby za úkol pečovat o tyto věci. Nicméně má být zde, kde na tom

zále-

ží, dán popis s poukázáním na „Zjevení sv. Jana“. Budiž výslovně uvedeno, že leccos z oněch sedmi pečetí již bylo v tom či onom díle novější doby uveřejněno; ten však, kdo je do takových věcí zasvěcen, sezná, že tyto ostatní reprodukce se v některých bodech odlišují od zde uváděné podoby, která chce znázornit opravdové duchovně vědecké východisko.

U první pečeti můžeme srovnat její popis v Apokalypse.

I obrátil jsem se, abych viděl ten hlas, kterýž mluvil se mnou; a obrátiv se, uzřel jsem sedm svícňů zlatých. A uprostřed těch sedmi svícňů podobného Synu člověka, oblečeného ve dlouhé roucho a přepásaného na prsech pasem zlatým. Hlava pak jeho a vlasové bílí, jako bílá vlna, jako sníh, a oči jeho jako plamen ohně. Nohy pak jeho podobné mosazi, jako v peci hořící; a hlas jeho jako hlas vod mnohých. A měl v pravé ruce své sedm hvězd, a z úst jeho meč s obou stran ostrý vycházel, a tvář jeho jako slunce, když svítí v síle své¹

V obecných obrazech je zde poukazováno na nejobsáhlejší tajemství vývoje lidstva. Kdyby někdo chtěl podrobně popsat, co může zřec zřít z těchto obrazů, musel by napsat

tlustou knihu. Učiňme jen několik náznaků. Každý znak, každý tvar na obrazech těchto pečetí vypovídá mnohé a co si zde povíme, může být toho jen malou částí. Mezi orgány a výrazovými prostředky člověka jsou takové, které ve své současné podobě představují sestupující vývojové

¹ viz Zj - 1, 12-16 - pozn.vyd.

stupně dřívějších forem, které tedy již překročily stupeň své dokonalosti; jiné však představují počáteční stupně vývoje, pohybujícího se vzestupným směrem. Takové články u člověka

jsou dnes dosud teprve nedokonalé a budou do budoucna plnit zcela jiné vyšší úkoly. Orgán, který v budoucnu bude něčím mnohem vyšším, dokonalejším, než v současnosti je, představuje orgán řeči, se vším, co k němu u člověka patří. Jakmile toto naznačíme, dotýkáme se jednoho velikého tajemství bytí, které je nazýváno též „mystériem tvořícího Slova“. Je tím poukázáno na budoucí stav tohoto orgánu, který jednou, až bude člověk zduchovnělý, bude orgánem rozmnožovacím.²

Tato produhovnělá forma rozmnožování³ je v mýtech a náboženských příbězích naznačována *odpovídajícím* obrazem ohnivého „meče“ vycházejícího z úst. První stupně pozemského vývoje člověka probíhaly v době, kdy Země byla ještě „ohnivá“; a z živlu ohně se vytvořila první lidská vtělení; na konci své pozemské pouti bude člověk sám své nitro vyzařovat silou ohnivého živlu tvořivě navenek. Tento vývoj od počátku Země až po její konec se odhaluje „zřícímu“, když na astrální pláni spatří *praobraz* rodičího se Člověka, jak je reprodukován v první pečeti. Počátek pozemského vývoje je zde v oněch ohnivých nohou, konec v ohnivě tváři a dokonalá síla „tvořivého Slova“, které má být dosaženo nakonec, v ohnivém meči, vycházejícím z úst. Zatímco probíhá tento vývoj, nachází se zrod Člověka a síly, které přitom rozvíjí, postupně pod vlivem sil, jež nalézají svůj výraz v sedmi hvězdách pravice. Tak představuje každá čára, každý bod na tomto obraze do jisté míry něco, co souvisí s obsáhlým tajemstvím vývoje člověka.

² v něm. orig. *Produktions- (Zeugungs-) Organ* - pozn. překl.

³ v něm. orig. *Produktionsform* - pozn. překl.

PEČEŤ II znázorňuje jeden z prvních vývojových stavů pozemského lidstva, se vším, co k němu patří. Pozemský člověk neměl totiž ještě v pradávných dobách to, čemu se říká individuální duše. Existovalo u něj tenkrát to, co v současnosti mají ještě zvířata, která zůstala na dřívějším vývojovém stupni lidstva: skupinová duše. Jsou-li při ohlédnutí za prehistorií sledovány imaginativním jasnozřením lidské skupinové duše na astrální pláni, ukáže se, že jejich různé formy lze odvodit ze čtyř základních typů. A ty jsou reprodukovány ve čtyřech apokalyptických zvířatech druhé pečeti: lvu, býku, orlu a oné postavě, která se také jako skupinová duše blíží individuální duši současného člověka a která se proto také jmenuje: „Člověk“. Tím se dotýkáme pravdy toho, co se mnohdy tak suše alegoricky vykládá u oněch čtyř zvířat.

PEČEŤ III znázorňuje tajemství takzvané harmonie sfér. Člověk prožívá tato tajemství v mezidobí mezi smrtí a novým narozením (v „duchovní zemi“ neboli v tom, co je v běžné teosofické literatuře nazýváno „devachanem“). U všech těchto pečetí je však třeba mít na paměti, že znázorňují pouze zkušenosti *astrálního* světa. Přesto v něm však mohou být pozorovány i jiné světy než samotný astrální svět. Náš fyzický svět lze podle jeho praobrazů pozorovat na astrální pláni. A duchovní svět lze na této pláni vidět podle jeho *postobra-zu*. Třetí pečeť tak znázorňuje astrální postobrazy „duchovní země“. Troubící andělé představují duchovní prapodstaty světových jevů; tóny trub pak samotné síly, které z těchto prapodstat proudí do světa a skrze které jsou bytosti a věci budovány a uchovávány ve svém zrodu a působení.

Apokalyptičtí jezdci znázorňují hlavní vývojové body, kterými lidská individualita v průběhu mnoha vtělení prochází a které se na astrální pláni představují v jezdcích na koních: bílý kůň, vyjadřující velmi raný stupeň duševního vývoje; ryzí kůň, poukazující na válečnický vývojový stupeň duše; vraný kůň, odpovídající onomu duševnímu stupni, kdy je vyvinuto jen vnější fyzické vnímání duše; a plavý, zelenavý kůň, obraz zralé duše, která má vládu nad tělem (proto zelená barva, která vzniká jako výraz životní síly působící zevnitř ven).

PEČETĚ IV znázorňuje mimo jiné dva sloupy, z nichž jeden vystupuje z moře, druhý pak ze zemské říše. V těchto sloupech je naznačeno tajemství role, jakou hraje červená (bohatá kyslíkem) a modrorudá (bohatá kyslíčnickem uhličitým) krev v lidském vývoji.

Lidské „Já“ prodělává v zemském koloběhu svůj vývoj tím, že svůj život fyzicky vyjadřuje ve vzájemném působení mezi červenou krví, bez níž by nebylo *života*, a krví modrou, bez níž by nebylo *poznání*. Modrá krev je fyzickým výrazem sil, které dávají poznání, které však samy o sobě v lidské formě souvisí se smrtí, a červená krev je výrazem života, který by však v lidské formě nemohl sám o sobě dát žádné poznání. Obě ve svém spolupůsobení představují strom poznání a strom života, anebo také oba sloupy, na nichž se život a poznání Já dále vyvíjejí až k onomu stupni dokonalosti, kdy se člověk spojí v jedno s univerzálními zemskými silami. Tento poslední stav budoucnosti je na pečeti znázorněn horní částí těla, sestávající z oblaků, a obličejem, který si osvojil duchovní síly Slunce. „Vědění“ pak už člověk do sebe ne

bude pojímat zvenčí, ale bude jím „pozřeno“, což je naznačeno v knize ve středu pečeti. Teprve takovýmto „pozřením“ na vyšším stupni bytí otevře se sedm pečeti knihy, jak jsou rovněž naznačeny na pečeti III. Ve „Zjevení sv. Jana“ najdeme o tom tato významná slova: *I vzal jsem tu knížku z ruky anděla, a snědl jsem ji.*

PEČEŤ V znázorňuje vyšší vývojový stupeň člověka, tak jak nastane, až se Země opět spojí se Sluncem a člověk bude pracovat už nejen se silami Země, ale i se silami slunečními.

Žena, která rodí slunce, se vztahuje k tomuto člověku budoucnosti. Jisté síly nižší přirozenosti, jež žijí v člověku a brání mu v plném rozvinutí jeho vyšší duchovnosti, pak člověk ze sebe vydělí. Tyto síly se v pečeti představují jednak ve zvířeti se „sedmi hlavami a deseti rohy“, jednak v Měsíci u nohou slunečního člověka. Měsíc je pro duchovní vědu ústředním bodem jistých nižších sil, které dnes ještě působí v lidské bytosti a které člověk budoucnosti zdolá a přivede „pod sebe“.

PEČEŤ VI znázorňuje očištěného, nikoli jen zduchovnělého, ale v duchovnosti *posíleného* člověka, který nižší síly nejen překonal, ale takovým způsobem je proměnil, že mu jsou jako polepšené k službám. Toto vyjadřuje *zkrocená „šelma“*. Ve „Zjevení sv. Jana“ se o tom dočteme:

*I viděl jsem anděla sestupujícího s nebe, majícího klíč od propasti a řetěz veliký v ruce své. I chopil draka, hada toho starého, který jest ďábel a satan, i svázal jej za tisíc let. **

PEČEŤ VII je reprodukcí *mystéria svätého grálu*. Je to onen astrální prožitek, který reprodukuje univerzální smysl vývoje lidstva. Krychle znázorňuje „prostorový svět“, který dosud není prostoupen žádnou fyzickou podstatou a žádným fyzickým

jevem. Pro duchovní vědu není totiž prostor pouhou „prázdnou“, nýbrž je nosičem, který v sobě způsobem dosud neviditelným skrývá zárodky všeho fyzického. Z něj se celý fyzický svět jakoby vysráží, jako se vysráží sůl z dosud zcela průzračného roztoku. A co - s ohledem na člověka - se v prostorovém světě vytváří, to prodělává vývoj od nižšího k vyššímu. Ze „tří prostorových dimenzí“, jež jsou v krychli vyjádřeny, vyrůstají nejprve nižší lidské síly, znázorněné dvěma hady, kteří ze sebe opět rodí vytříbenou vyšší duchovní přirozenost, což se projevuje ve vesmírných spirálách. Narůstáním těchto vyšších sil se člověk může otevřít (kalich) přijetí čiré světové duchovní podstaty, vyjádřené holubicí. Tím se člověk stává vládcem duchovních sil světa, jejichž obrazem je duha. To je velmi zhruba načrtnutý popis této pečeti, jež v sobě chová nezměrnou hloubku, která se může vyjevit tomu, kdo ji na sebe nechá působit v oddané meditaci. Tato pečeť je popsána průpovědí moderní duchovní vědy:

*Ex Deo nascimur
In Christo morimur
Per Spiritum sanctum reviviscimus*

*Z Boha jsem zrozen
V Kristu umírám
Duchem svátým povstávám*

V této průpovědi je plně naznačen smysl lidského vývoje.

HLAVICE SLOUPŮ

Mezi každými dvěma pečetěmi se v kongresovém prostoru nacházel jeden ze sedmi sloupů, které jsou reprodukovány ve druhé řadě obrazů. V hlavicích těchto sloupů jsou, jak již bylo výše naznačeno, znázorněny zkušenosti „zřícího“ (což v této oblasti vlastně již není vhodným označením) v „duchovním světě“. Jedná se o vnímání prasil, jež spočívají v duchovních tónech. Plastické tvary hlavic jsou překladem toho, co „zřec“ slyší. Přesto však nejsou tyto tvary v žádném případě svévolné, nýbrž takové, jak se zcela přirozeným způsobem ukážou, nechá-li „zřící člověk“ působit na tvarující ruku „duchovní hudbu“ (harmonii sfér), jež proudí celou jeho bytostí. Plastické tvary jsou zde skutečně jistým druhem „zmrzlé hudby“, jež vyjadřuje světová tajemství. Že se tyto tvary objevují v podobě sloupových hlavic, jeví se tomu, kdo prohlédá hada, jako samozřejmé. Základ fyzického vývoje pozemských bytostí se nalézá v duchovním světě. Odsud je mu poskytována „opora“.

Veškerý vývoj ovšem spočívá v pokračování v sedmi stupních. (Počet sedmi nechť přitom není považován za výsledek „pověry“, nýbrž za výraz duchovní zákonitosti, jako je sedm barev duhy výrazem zákonitosti fyzické.) Země sama prochází ve svém vývoji sedmi stavy, které jsou označovány sedmi planetárními jmény: stav Saturnu, Slunce, Měsíce, Marsu, Merkuru, Jupitera a Venuše. (Co se smyslu této věci týká, viz mou „Tajnou vědu“ nebo stati „Z kroniky akáša“ v „Luzifer-Gnosis“.) Avšak nejenom nebeské těleso postupuje takto ve svém vývoji, nýbrž *každý* vývoj prochází sedmi stupni, které se ve smyslu moderní

duchovní vědy označují výrazy pro sedm planetárních stavů. Způsobem výše charakterizovaným jsou duchovní opěrné síly těchto stavů reprodukovány prostřednictvím tvarů sloupových hlavic.

Tentýž motiv prochází všemi sedmi hlavicemi - jedna síla shora a jedna zdola, které nejprve spějí proti sobě, setkávají se a působí pak spolu. Tyto síly je třeba *pocítit* v jejich bohatosti a pak duše sama *prožije*, jak se v živoucím utváření rozšiřují, stahují, objímají se, pohlcují, otevírají atd.

Tuto komplikaci sil budeme s to cítit, jako cítíme „utváření“ rostliny z jejích živoucích sil, a budeme moci pociťovat, jak silová linie nejprve roste ve sloupu kolmo vzhůru, jak se dole rozvíjí v plastických útvarech hlavic, jež se otevírají silám přicházejícím k nim shora, takže vznikne smysluplně nesoucí hlavice. Nejprve se rozvíjí síla zdola tím nejjednodušším způsobem a proti ní směřuje právě tak jednoduše síla shora (sloup Saturnu); pak se tvary shora naplňují, vysunují se zespoda do hrotů a způsobují tak, že dolní tvary ustupují do stran. Zároveň se tyto dolní tvary otevírají v živé útvary (sloup Slunce). Horní se tak stává mnohotvárnějším, hrot, který byl vytvořen, vyrůstá v jakoby oplodňující princip a dolní se přetváří v plodonoše. Onen další silový motiv mezi těmito dvěma se stal nosnou oporou, protože poměr mezičlánků by nebyl pociťován s dostatečnou intenzitou jako nosná síla (sloup Měsíce). Dále dochází k odloučení dolního a horního, silné nosiče měsíční hlavice získávají samy podobu sloupů, to horní a dolní, nacházející se mezi tím, srostlo v jeden útvar, shora se naznačuje nový motiv (sloup Marsu). Útvary vzniklé

ze spojení horního a dolního ožívají a objevují se proto jako hůl ovinutá hady. Nezbude nám než pociťovat, jak tento motiv organicky vyrůstá z motivu předchozího.

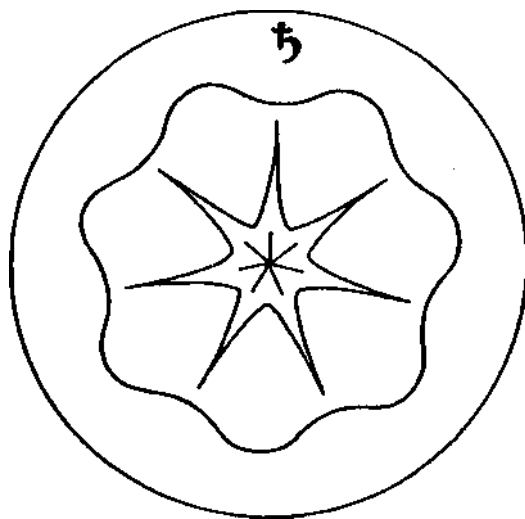
Střední útvary martovské hlavice zmizely; jejich síla byla ;

nasáta opěrnou vnitřní částí hlavice; náznaky, které předtím přicházely shora, se staly plnějšími (sloup Merkuru). Nyní dochází opět k určitému zjednodušení, které v sobě však zahrnuje plod předchozího zmnohotvárnění. Horní se kalichovitě otevírá, dolní zjednodušuje život v cudném tvaru (sloup Jupitera). Poslední stav ukazuje tuto „vnitřní plnost“ při vnějším zjednodušení na nejvyšší míru. Růstová utváření zdola vylákala shora kalichovitý útvar nesoucí plod (sloup Venuše).

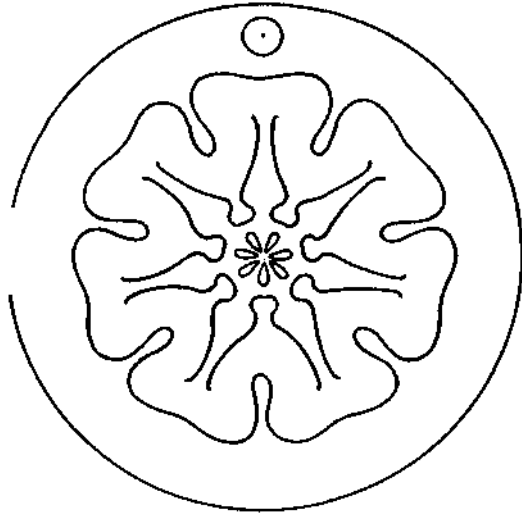
Kdo dokáže pociťovat všechno to, co je v těchto „sloupech“ světového dění vyjádřeno, ten *cítí* obsáhlé zákony všeho bytí, jež řeší tajemství života zcela jiným způsobem než abstraktní „přírodní zákony“.

Úvod ke složce se čtrnácti barevnými tabulemi, říjen 1907

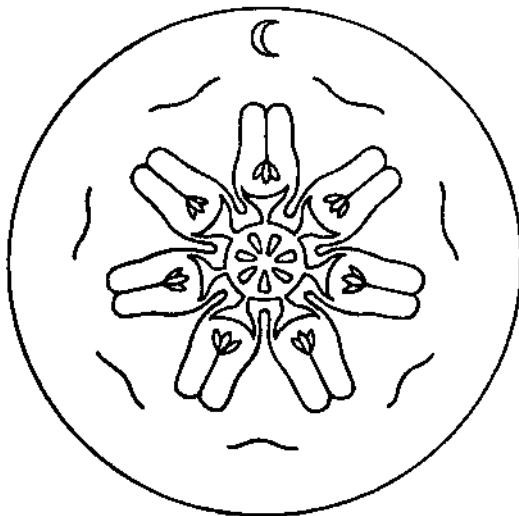
Rudolf Steiner

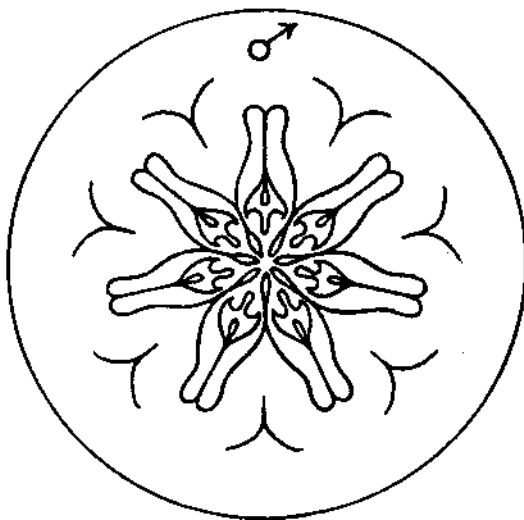

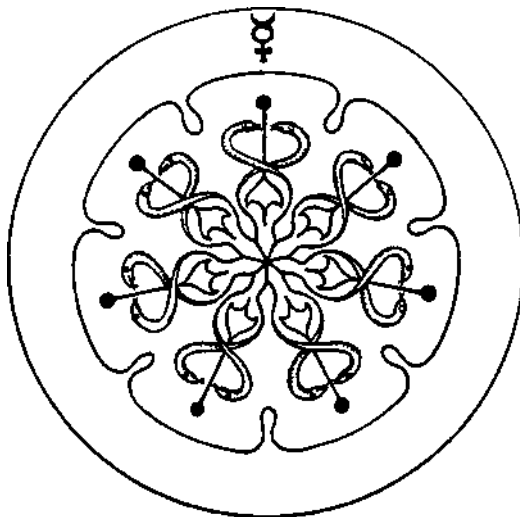
První planetární pečeť – Saturn

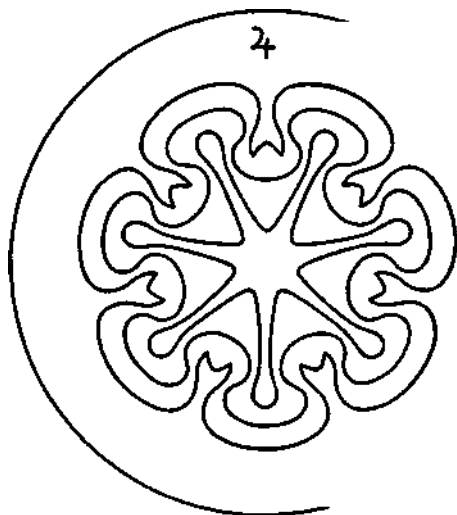
Druhá planetární pečeť - Slunce

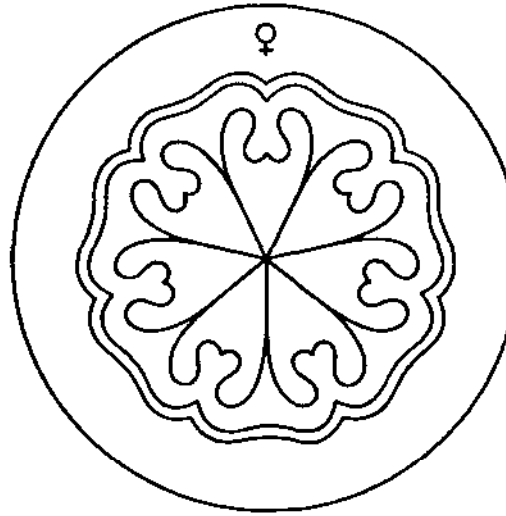

Pátá planetární pečeť - Merkur

Šestá planetární pečeť - Jupiter

Sedmá planetární pečeť - Venuše